

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΟΤΕΡΑ ΤΟΥ ΜΑΡΟΚΟΥ

Σ' ΑΓΑΠΩ

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

ΤΑ ΕΝ ΤΟΙΣ ΣΧΟΛΕΙΟΙΣ ΠΑΙΓΝΙΑ ΚΑΙ Η ΦΥΣΙΚΗ ΑΝΑΤΡΟΦΗ

ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΙΑΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Η ΖΩΣΑ ΚΑΙ Η ΝΕΚΡΑ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΡΟΖΕΤΟΥ

ΟΙ ΠΟΝΤΙΚΟΙ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΟΤΕΡΑ ΤΟΥ ΜΑΡΟΚΟΥ

**Παρά τῇ γεφύρᾳ τοῦ Ἀβδερααχμάν.—
Οἱ Μαροκινοὶ πῶς φέρονται πρὸς ξέ-
νον ἱατρόν.**

Τὸ μέρος ἐνθα κατελύσαμεν, παρὰ τῇ γεφύρᾳ τοῦ Ἀβδερααχμάν, ἐχρησίμευεν ὡς τόπος ἐμπορικῆς πανηγύρεως. Καὶ ἐπειδὴ ἡ πανήγυρις αὕτη ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ τὴν ἐπαύριον, οἱ χωρικοὶ καὶ αἱ χωρικαὶ προστήρχοντο ἀθρόως ὅπως διέλθωσιν ἐκεῖ τὴν νύκτα, καὶ ὧσιν ἔτοιμοι τὴν πρωΐαν λίαν ἐνωρίς διὰ τὴν πανήγυριν.

Μόλις ἤκουσαν ὅτι ὑπῆρχε παρ' ἡμῖν εὐρωπαῖος ἱατρός — ὁ στρατιωτικὸς ἱατρός τῆς γαλλικῆς στρατιωτικῆς ἀποστολῆς, ὅστις εἶχεν ἔλθει πρὸς συνάντησίν μας — καὶ ἔσπευσαν ἐν πληθύνει νὰ προσέλθωσιν ὅπως τὸν συμβουλευθῶσι. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἢ πρὸς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ὁδὸς μεταβλήθη εἰς διαρκὴ καὶ ἀδιάκοπον πομπήν. Εἶχον ἐγκατασταθῇ ἐν αὐτῇ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ἔρινων τὸν τόπον κατάλληλον πρὸς μελέτην τῶν ἡθῶν, καὶ ἰδοὺ αἱ σκηναὶ, ἢ μᾶλλον ἡ σκηνὴ τὴν ὁποίαν εἶδοι, ἀπαύτως ἀνανεομένην, μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου. Δωδεκάς ἀνθρώπων προὔχοντων ὁμοῦ, ἐγρονυπέτουν παρὰ τὴν σκηνήν, καὶ ἤρχιζον νὰ προσβλέπωσι τὸν ἱατρόν χωρὶς τίποτε νὰ λέγωσιν. Οὗτος τοῖς ἀπήνθηνε τότε τὸν λόγον, ἐρωτῶν αὐτοὺς, ἐκ τίνος ἀσθενείας ἐπάσχον.

— "Ω! τὸ γνωρίζεις καλῶς! τῷ ἀπὸ τῶν με καταχθόνιων ὕψους.

— Καὶ πῶς θέλεις νὰ γνωρίζω; ἔλεγεν ὁ ἱατρός.

— Ἐὰν τὸ ἡγνόςεις, δὲν θὰ ἦσο σοφός. Εἰς τί σοι χρησιμεύει ἡ ἐπιστήμη, ἐὰν δὲν μαντεύῃς ἐκ τίνων νοσημάτων πάσχομεν;

Καθ' ὅλον τὸ Μαρόκον ἡ αὕτη ἰδέα εἶνε διαδεδομένη. Πανταχοῦ οἱ εὐρωπαῖοι ἱατροὶ θεωροῦνται ὡς μάγοι, οἵτινες ὀφείλουσι, μόλις προσβλέποντες τὸν ἀσθενῆ, νὰ ἐννοῶσιν ἐκ τίνος πάθους πάσχει, ἢ νομίζει ὅτι πάσχει.

— Ἐὰν σοὶ εἴπωμεν ἐκ τίνος ἀσθενείας πάσχομεν, δὲν μένει καμμίᾳ ἀξία εἰς σέ, τῷ λέγουσιν.

Ἡ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου συνδιάλεξις συνηθὼς διήρκει ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν. Καὶ ἐπειδὴ ὁ ἱατρός ἐξηκολούθει πάντοτε νὰ τηρῇ σιγὴν, χωρικοὶ τινὲς, ἀπευθυνόμενοι πρὸς ἐμέ.

— Σὺ τοῦλάχιστον, μοὶ ἔλεγον, εἰπέ ἡμῖν τί ἔχομεν, ἀφοῦ ὁ ἱατρός δὲν θέλει. Βεβαίως θὰ γνωρίζῃς καὶ σύ.

Ἐγὼ ἠρνούμην, προβάλλων μετριοφρόνως τὴν ἀγνοίαν μου. Δὲν ἤμην ἱατρός. Τότε οἱ χωρικοὶ, ὠθοῦντες μέχρι τοῦ μὴ περαιτέρω τὴν συγκατάβασιν, παρουσιάζον τοὺς βραχίονας αὐτῶν εἰς τὸν ἱατρόν:

— Ψηλάφησον τὸν σφυγμὸν μας, καὶ θὰ ἐννοήσῃς τί ἔχομεν, ἔλεγον.

Ἡ ἰδέα αὕτη εἶνε ἐπίσης διαδεδομένη ἐν Μαρόκῳ. Πανταχοῦ οἱ ἰθαγενεῖς εἰσὶ πεπεισμένοι, ὅτι ἀρκεῖ ἡ ψηλάφησις τοῦ σφυγμοῦ, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης ἐξετάσεως, ὅπως ὁ ἱατρός γνωρίσῃ τὴν κατάστασιν των. Λέγω δὲ ἐν παρόδῳ, ὅτι τὸ τοιοῦτο καθιστᾷ πολὺ ὀλιγώτερον εὐχάριστον τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἱατροῦ, ὅσῳκις τύχη νὰ ἐπισκεφθῇ χαράμια. Οἱ πέπλοι ἀπέχουσι μακρὰν τοῦ νὰ καταπέσωσιν ἔμπροσθέν του. Ὅπου δὴποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ ἀσθένεια τῆς γυναικὸς, πρὸς θεραπείαν τῆς ὁποίας καλεῖται, αἱ γυναῖκες ἐξακολουθοῦσι νὰ τῷ παρουσιάζωσι τὴν χεῖρα καὶ τὸ πρόσωπον, ὅλον δὲ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ σώματος μένει κεκρυμμένον. Ἐν Μαρόκῳ οἱ ἱατροὶ δὲν ἔχουσι τὰς εὐχαρίστους ἐκπλήξεις τοῦ προσώπου

ΦΥΛΛΟΝ 29

ἐκείνου κατωφδιάς τινός τοῦ κ. Γκονδινέ, ὅπερ, κατα τὴν ἐναρξιν τῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἱατρικοῦ ἐπαγγέλματος του, εὐρεθὲν ἐμπροσθεν ἐνός κ ο ρ σ ε ξεκομωμένου, ἀνέκραξε μετ' ἐνθουσιασμοῦ: «Ὅποιον ὦραϊο, ἐπαγγέλμα ἢ ἱατρική· καὶ τί εὐκολον!»

Ὅταν οἱ χωρικοὶ ἐβλεπον, ὅτι ὁ ἱατρός ἤρνεϊτο νὰ ἐμιλήσῃ, καὶ ἀφοῦ ἀκόμη ἐψήλαφῃσε τοὺς σφυγμούς των, ἤρχιζον νὰ συνδιαλέγονται περὶ διαφορῶν ἀντικειμένων· περὶ τῆς βρογχίτις, περὶ τοῦ ὠραιου καιροῦ, περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ Σουλτάνου, περὶ τῆς Ἀγιότητος τοῦ Μουλᾶ Ἐδρίς, προστάτου τῆς χώρας, περὶ τῆς ἐσοδείας τῶν καρπῶν, περὶ τῆς πανηγύρεως τῆς ἐπαύριον. Καὶ ἐξαίφνης, ἐν στιγμῇ καθ' ἣν οὐδεὶς προσεδόκα, ἔθετον σοβαρῶς τὸ ζήτημα αὐτῶν:

— Λοιπὸν, θέλεις τώρα νὰ μᾶς εἴπῃς τί πάσχουμεν; Θέλεις νὰ μᾶς δόσῃς ἱατρικά;

Ὁ ἱατρός ἐπέμενε πάντοτε εἰς τὴν βωδότητα αὐτοῦ. Τέλος, εἰς χωρικός, νοκμονέστερος καὶ ἀποφασιστικώτερος τῶν ἄλλων, ἄφηνε νὰ τῷ ἐκφύγῃ χαμηλοφώνως ἡ λέξις μ π ἐ ρ δ, ἥτις σημαίνει κρυολόγημα.

— Ἔγω μ π ἐ ρ δ, ἔλεγε.

— Ἄ! ἔλεγεν ὁ ἱατρός μεσιδιῶν· καὶ οἱ ἄλλοι ὁμοίως ἔχουσι μ π ἐ ρ δ;

— Μάλιστα, ἐκραζον ἐν χορῷ, ὅλοι μ π ἐ ρ δ, ὅλοι μ π ἐ ρ δ!

Θὰ νομίσῃ τις, ὅτι τὸ χειμερινὸν ψῦχος τοὺς εἶχε καταστήσει φθισικούς, καταρροϊκούς, ρευματικούς. Θὰ σκεφθῇ τις, ὅτι εἶχον ζέ σ τ η καὶ κ ρ ὕ ο ν, ὡς λέγει ὁ λαὸς τῶν Παρισίων. Καὶ ὅμως θὰ ἡπατάτο πᾶς ὁ ὑποθέτων ταῦτα, διότι ἡ ἀσθένεια ἐξ ἧς πάσχουσι πάντες οἱ μαροκινοὶ, οἱ φθάσαντες εἰς ἡλικίαν, εἶνε φύσεως πολὺ διαφόρου. Διὰ νὰ ἐννοηθῇ εἰς τί συνίσταται αὐτὸ τὸ γενικὸν κρυολόγημα τὸ ὁποῖον μαστίζει ὅλους, πρέπει νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἐν Μαρόκῳ νυμφεύονται πολὺ ἐνωρίς. Ἀμα ὡς ἀναφανῇ ἡ ἡβή, σπεύδουσι νὰ ἀποκτήσωσι γυναῖκας, ἀγοράζοντες ὅσας σκλάβας τοῖς ἐπιτρέπει ἡ περιουσία αὐτῶν. Ἐπὶ τινα ἔτη οὐδεὶς πάσχει ἐκ τοῦ μ π ἐ ρ δ, καὶ τὰ πάντα βαίνουσιν κατ' εὐχὴν καὶ εἰς τὰς πολυπληθεστάτας οἰκογενείας. Ἀλλὰ βαθμὴδὸν προχωρεῖ ἡ ἡλικία, οὐχὶ τὸ γῆρας, ἀλλ' ἡλικία ἀρκούντως ἀπομεμαρυσμένη τῶν ὠραίων ἡμερῶν τῆς πρώτης νεότητος. Οἱ Μαροκινοὶ διάγουσι βίον ὅσον τὸ δυνατόν ὀκνηρότερον. Τρέφονται κατὰ τρόπον ἀρκούντως ἡδῆ. Καὶ οἱ ὀλιγώτερον εὐπόροι καταβρογχίζουσι ἀκόμη ἀναριθμητὰ κύπελλα σακχαρώμενου τεύου. Ἡ ζωὴ αὕτη, συνδυαζομένη πρὸς τὴν ὑπαρξίν τοῦ συζύγου τοῦ διαρκῶς ἐνεργούντος ἐν χαρμῇ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πολυπληθεῖ, ἔχει συνεπείας, αἵτινες ταχέως ἐκδηλοῦνται. Τὸ περίφημον ψῦχος ἀρχίζει νὰ ἐμφανίζηται. Ἀντὶ νὰ μέμψωνται ἑαυτοὺς, οἱ μαροκινοὶ ἐπιρρίπτουσι τὰ σφάλματα εἰς τὰς γυναῖκας των, αἵτινες γηράσκουσι ταχύτερον αὐτῶν, καὶ καθίστανται κατεσκληκυῖαι κατὰ τὸ τριακοστὸν πέμπτον ἢ τεσσαρακοστὸν ἔτος. Καὶ ἐπειδὴ τὸ διαζύγιον εἶνε εὐκολον, τὰς χωρίζουσι καὶ νυμφεύονται πολλάς ὁμοῦ νεάνιδας νεωτάτας καὶ

ὠραιότατας. Παραδόξως ὅμως, τὸ κακὸν ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῇ αὐξάνει τότε. Καὶ ἰδοὺ διατὶ, περικυκλοῦντες τὸν εὐρωπαῖον ἱατρὸν, κραυγάζουσιν ὅλοι μ π ἐ ρ δ! μ π ἐ ρ δ! Μεταξὺ ὅλων ὅσοι ἤλθον νὰ συμβουλευθῶσι τὸν ἱατρὸν τῆς ἡμετέρας πρεσβείας κατὰ τὴν ἐκεῖ διαμονὴν μας, δύο μόνοι εἶχον ἔλθει πρὸς θεραπείαν ἄλλων νοσημάτων· ἀλλὰ καὶ οὗτοι, δὲν ἐπάσχον αὐτοὶ, ἀλλ' αἱ γυναῖκες των. Εἶχον ὀφθαλμίαν, καὶ οἱ σύζυγοί των ἐπεθύμουν, ἵνα ὁ ἱατρός τὰς θεραπεύσῃ, εἰ δυνατόν, χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ τοὺς ὀφθαλμούς των, διότι τοῦτο δὲν θεωρεῖται τόσον εὐπρεπές.

Σ' ΑΓΑΠΩ

(ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΥ)

(Συνέχεια)

— ...Καὶ τῆς παραφροσύνης παρελθούσης, τοῦ ἀνέμου τῆς τρικυμίας κοπάσαντος, ὁ σύζυγός σου θέλει ἐπανελθεῖ πρὸς σέ, διότι μόνον τὴν τιμιότητα δὲν τὴν βαρύνεται κανεὶς εἰς τὸν κόσμον. Θὰ σοὶ ἐπανελθῇ ἀθορύβως, φιλύποπος κατ' ἀρχὰς καὶ ἔτοιμος εἰς ἀπαντήσεις διὰ πάντα τυχὸν ὑπαινιγμόν... διότι οἱ ἄνδρες σύγκεινται ἐξ ὑπερηφανεῖας καὶ φιλαυτίας... ἀλλ' ἔχουσι καὶ δικαιοσύνην, ἥτις ἐλλείπει εἰς ὑμᾶς τὰς γυναῖκας, καὶ ἡ δικαιοσύνη θριαμβεῖ... Οὕτως, ἄνευ θορύβου, ἄνευ κρότου, μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον, ὁ σύζυγός σου θέλει πληρώσει καὶ αὖθις παρὰ σοὶ τὴν θέσιν, ἣν ἀφῆκε κενήν... Καὶ ὅταν θὰ εἶνε βέβαιος ὅτι ἐκτῆσατο καὶ πάλιν τὴν καρδίαν σου, αὐτὸς μόνος θὰ σοὶ ζητήσῃ συγνώμην, χωρὶς νὰ τὸν ὑποχρεώσῃς εἰς τοῦτο, χωρὶς νὰ τὸν παρακαλέσῃς!...

Ἡ Γενεβιέθῃ ἤκουσε ταύτην τὴν φορὰν, διότι ὁ Τρίγκ ἐθλίβε τὸν βραχίονα αὐτῆς, διὰ νὰ ἐφελκύσῃ τὴν προσοχὴν της.

— Δὲν θὰ δυνηθῶ... αἰσθάνομαι ὅτι ἔγειναι κακὴ... ἔχω ὀρεξιν νὰ δαγκάσω, νὰ ξεσχίσω, καὶ φοβοῦμαι ἐμαυτήν!

— Δὲν ἀγαπᾷς πλέον τὸν πατέρα σου...

Ἡ Γενεβιέθῃ παρεμέρισε τὸν ἄερα πρὸ αὐτῆς μηχανικῆς κινήσεως τῆς χειρὸς, ὅπως ἀποφύγῃ τὸ αἰῶνιον φάσμα, ὅπερ παρίστατο εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της. Καὶ σκληρὰ ἐν τῷ ἐγώισμῳ τῆς δυστυχίας της:

— Ὅχι, δὲν ἀγαπῶ πλέον κανένα, εἶπε· νὰ μισῶ μόνον δύναμαι...

Ὁ Μοντβριὰν ἦτο ἐν τῷ πύργῳ, ὅταν ἐπέστρεψαν. Ἐπανήρχετο κάποτε, καθ' ὅς στιγμὰς τὸν ἀνέμενον ὀλιγώτερον. Τὸ ψυχρὸν καὶ σκληρὸν πρόσωπόν του ἐπεβλάπτετο ἐπὶ τῶν πλησιαζόντων αὐτοῦ. Εἶχεν ἀφίχθῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὸ ἔσχατον ὄριον τοῦ ἐκνευρισμοῦ, ἐνθὰ ἄρχονται αἱ βιαιότητες, καὶ ἡ ἐγκατάλειψις ἑαυτοῦ, καὶ ἡ ἀπολάκτισις πάσης ἐπιφυλά-